

ศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว

เทศบาลตำบลหนองหาร
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

คำนำ

เทศบาลตำบลหนองหาร ได้ดำเนินการจัดทำโครงการหนองหารสีเขียว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกในการพัฒนาชุมชนด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน รวมถึงการพัฒนาทรัพยากรท้องถิ่น การจัดการแก้ไขปัญหาขยะ ให้ครอบคลุมแนวคิดสีเขียวหลากหลายมิติ โดยการมีส่วนร่วมของทุกหมู่บ้าน ตลอดถึงภาคีเครือข่ายชุมชนต่างๆ ดังนั้น จึงได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียวขึ้น เพื่อบูรณาการโครงการกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรท้องถิ่นในระดับพื้นที่ ให้เป็นศูนย์ประสานงาน เผยแพร่ องค์ความรู้ให้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน หน่วยงาน ภายในและภายนอกเขตพื้นที่เทศบาลตำบลหนองหาร ต่อไป

คณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว
เทศบาลตำบลหนองหาร
๒๗ กันยายน ๒๕๖๗

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

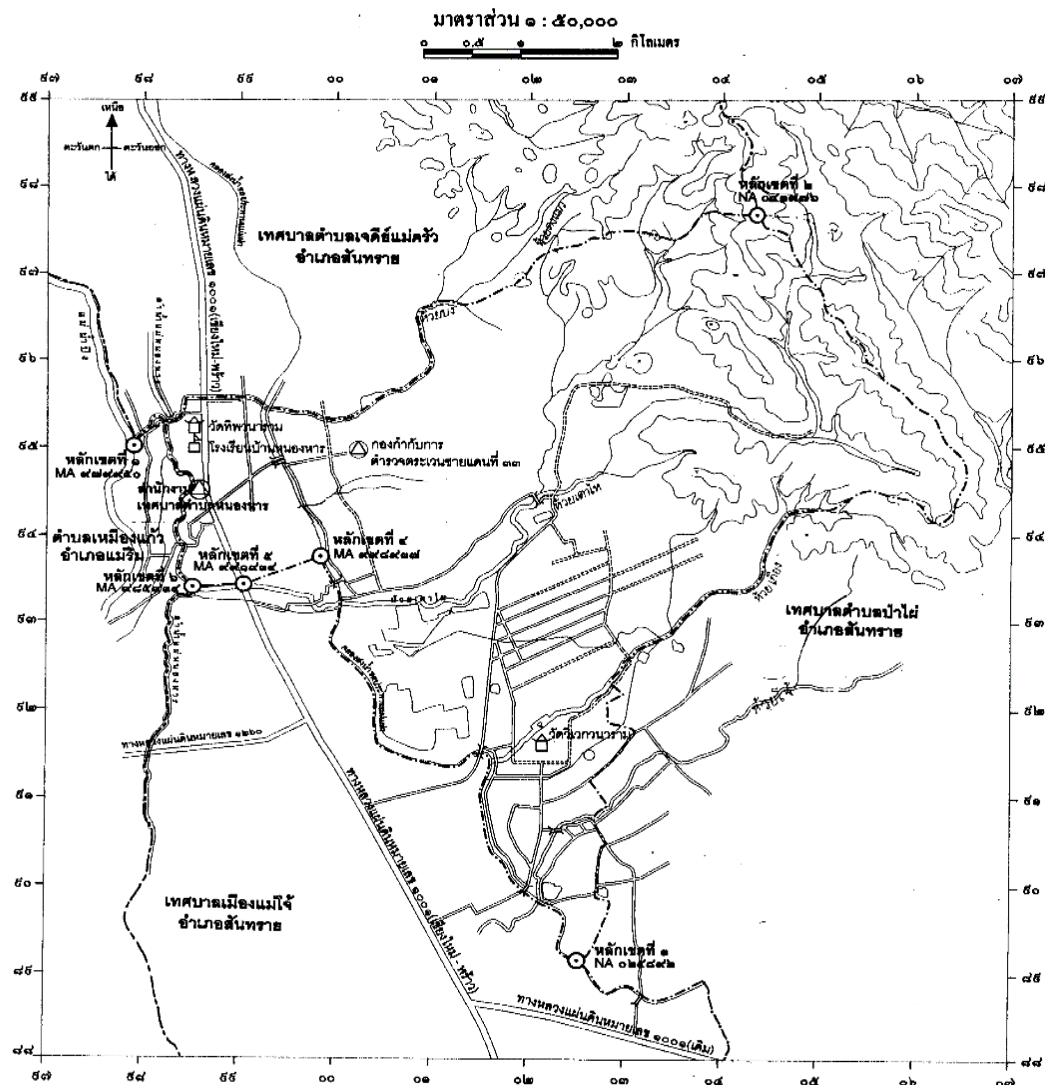
๑.๑ ที่ตั้งของตำบลหนองหาร

(๑) ความเป็นมา

เทศบาลตำบลหนองหาร ตั้งอยู่ในเขตท้องที่อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็น เทศบาลตำบลหนองหาร (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหารเป็นเทศบาลตำบลหนองหาร ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๒ และประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๗ ง ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔) เป็นหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและมีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๒) ที่ตั้งและอาณาเขต

เทศบาลตำบลหนองหาร ตั้งอยู่เลขที่ เลขที่ ๓๙๙ หมู่ ๗ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๙๐ ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอสันทราย มีระยะทางเฉลี่ยจากที่ว่าการอำเภอสันทราย ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ห่างจากศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ ประมาณ ๑๘ กิโลเมตร มีพื้นที่เขตรับผิดชอบ ประมาณ ๒๘.๒๘ ตารางกิโลเมตร (นอกเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้) หรือประมาณ ๑๗,๖๗๕ ไร่ ดังปรากฏตามแผนที่ท้ายประกาศกระทรวงมหาดไทยฉบับนี้

อาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเทศบาลตำบลเจดีย์แม่ครัว	อำเภอสันทราย	จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับเทศบาลตำบลป่าไผ่	อำเภอสันทราย	จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเทศบาลตำบลเหมืองแก้ว	อำเภอแมริม	จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับเทศบาลเมืองแม่โจ้	อำเภอสันทราย	จังหวัดเชียงใหม่

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลตำบลหนองหาร มีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ลาดเอียงภูเขาโดยมีพื้นที่ทั่วไป ลาดเอียงไปทางทิศตะวันตก มีที่ราบลุ่มบางส่วนเป็นที่ราบเชิงเขา สามารถทำเกษตรกรรมได้ดี เนื่องจากมีคลองส่งน้ำของชลประทานที่ไหลจากเขื่อนแม่งัดสมบูรณ์ชลไหลผ่านตลอดปี สามารถทำการเกษตรได้ดี เนื่องจากเป็นพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

(๑) สภาพอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทย ในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีฝนตกทั่วไป

(๒) ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดเชียงใหม่ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยแบ่งออกได้เป็น ๓ ฤดูดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าว มากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้น และมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนสิงหาคม

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

(๓) อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดเชียงใหม่อยู่ทางภาคเหนือตอนบน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนปกคลุม ทำให้มีอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ๒๕.๘ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งปี ๓๒.๒ องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๖.๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดที่เคยตรวจได้ ๔๒.๔ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ อำเภอเมือง ส่วนฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๐.๘ องศาเซลเซียส โดยมีอากาศหนาวที่สุดอยู่ในเดือนมกราคมอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๔.๙ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุด ที่ตรวจได้ ๓.๗ องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๑๗ ที่ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

(ที่มา : ศูนย์อุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ Climate.tmd.go.th/data/province/เหนือ/ภูมิอากาศเชียงใหม่.pdf)

๑.๔ ลักษณะของดิน

ทรัพยากรดินของจังหวัดเชียงใหม่สามารถจำแนกตามกลุ่มดินได้ ๓๖ กลุ่ม ได้นำมาพิจารณาตามคุณสมบัติของชั้นความเหมาะสมของดินเพื่อการปลูกพืชและการชลประทานสามารถจำแนกได้ดังนี้

(๑) ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชจำแนกออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

- ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (รวมถึงดินที่เหมาะสมสำหรับพืชชนิดอื่นด้วย)
- ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ พืชผัก และไม้ผลไม้ยืนต้น (ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว)
- ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชโดยทั่วไป แต่เมื่อมีการปรับปรุงอาจปลูกพืชได้เป็นบางชนิด
- ดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชชนิดใดๆ เลย

(๒) ทรัพยากรดินที่มีความเหมาะสมสำหรับการชลประทาน สามารถจำแนกได้ดังนี้

ที่ดินชั้นที่ ๑ ที่ดินที่เหมาะสมมากในการทำการเกษตรแบบชลประทาน สำหรับการปลูกพืชในสภาพที่ดอน (พืชไร่ พืชผัก ไม้ผลไม้ยืนต้น)

ที่ดินชั้นที่ ๒ ที่ดินที่เหมาะสมปานกลาง สำหรับการทำการเกษตรแบบชลประทาน สำหรับการปลูกพืชที่ดอน (พืชไร่ พืชผัก ไม้ผลไม้ยืนต้น)

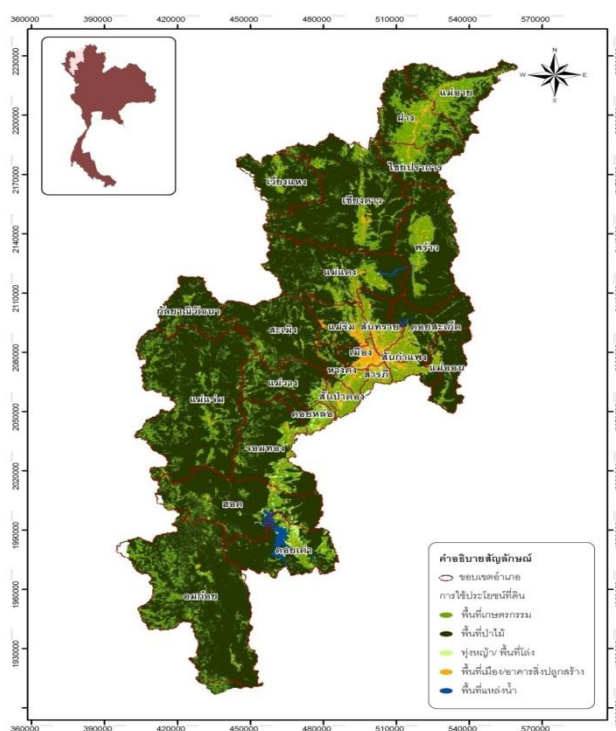
ที่ดินนาข้าวชั้นที่ ๑ ที่ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกข้าวภายใต้ระบบชลประทาน

ที่ดินนาข้าวชั้นที่ ๒ ที่ดินที่มีความเหมาะสมปานกลาง สำหรับการปลูกข้าวภายใต้ระบบชลประทาน (ข้าว และพืชอื่นๆ)

ที่ดินชั้นที่ ๕ ที่ดินที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกในระบบชลประทานในสภาพปัจจุบันต้องศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม

ที่ดินชั้นที่ ๖ ที่ดินที่ไม่เหมาะสมในการทำการเกษตรภายใต้ระบบชลประทาน

การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเพาะปลูก ส่วนใหญ่พบว่าใช้เพื่อการปลูกพืชไร่ รองลงมาคือ การปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ข้าว พืชผัก และอื่นๆ ตามลำดับ

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศจังหวัดเชียงใหม่ <http://gis.chiangmai.go.th/>)

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

(๑) ลำน้ำ

๑) แม่น้ำปิง เป็นแม่น้ำสายหลัก มีความยาวประมาณ ๖๐๐ กิโลเมตร มีต้นน้ำมาจากดอยถั่วในอำเภอเชียงดาว ไหลผ่านอำเภอเชียงดาว อำเภอแม่แตง อำเภอสันทราย อำเภอแม่ริม

อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอสารภี อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอจอมทอง อำเภอฮอดและอำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านจังหวัดลำพูน จังหวัดตาก จังหวัดกำแพงเพชร มีอัตราการไหลเฉลี่ย ๔๔๐ ลบ.ม./วินาที และไหลไปรวมกับแม่น้ำน่านที่ตำบลปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ เป็นแม่น้ำเจ้าพระยา

๒) แม่น้ำแม่จัด มีความยาว ๗๐ กิโลเมตร มีต้นน้ำมาจากภูเขาทางทิศเหนือของ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ไหลผ่านตำบลเวียง ตำบลน้ำแพร่ ตำบลแม่แว่น ตำบลแม่บึง ตำบลโหล่งขอด ลงสู่แม่น้ำปิงฝ้างซ้ายที่บ้านซ่อแล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

๓) แม่น้ำแม่กวง มีความยาว ๑๐๕ กิโลเมตร มีต้นน้ำจากดอยผิบน้ำ ไหลผ่านอำเภอ ดอยสะเก็ด อำเภอสันทราย อำเภอสันกำแพง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และไหลผ่านจังหวัดลำพูน อำเภอ บ้านธิ อำเภอเมืองลำพูน ลงสู่แม่น้ำปิงฝ้างซ้ายที่อำเภอป่าซาง

(๒) หนองบึง สระน้ำ

จังหวัดเชียงใหม่มีแหล่งน้ำประเภทหนอง บึง สระน้ำ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ในกิจกรรม หลายๆ ประเภท โดยมีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะปลูกมากที่สุด ส่วนการเลี้ยงสัตว์ ประมง น้ำกิน น้ำใช้ และอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีการนำไปใช้ประโยชน์รองลงมาตามลำดับ

(๓) โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งน้ำ

๓.๑ อ่างเก็บน้ำสระเก็บน้ำ และฝาย

จังหวัดเชียงใหม่ มีแหล่งน้ำพัฒนาประเภทอ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ และฝาย อยู่หลายแหล่ง และมีทั้งประเภทโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก แต่ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการขนาดเล็ก

ตาราง : โครงสร้างแหล่งน้ำพัฒนา

ลำดับ	โครงการชลประทาน	จำนวน (โครงการ)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)
๑	โครงการชลประทานขนาดใหญ่	๒	๒๐๕,๐๐๐	๕๒๘
๒	โครงการชลประทานขนาดกลาง	๒๐	๒๒๒,๘๐๐	๖๓
๓	โครงการชลประทานขนาดเล็ก	๔๗๘	๔๖๕,๙๕๓	๑๑๓
๔	สถานีสูบน้ำ	๗๔	๗๔,๐๘๐	๐
รวม	๕๗๔	๕๐๔	๗๐๓	๗๐๔

ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำ ๒๕๕๖

๓.๒ บ่อบาดาล

จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนบ่อบาดาลทั้งหมด ๓,๕๔๔ บ่อ ซึ่งปริมาณน้ำที่ได้จากบ่อบาดาล และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ แต่ส่วนใหญ่จะนำไปใช้เพื่อการอุปโภคและบริโภคเป็นหลัก

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ภายในอำเภอสันทรายถือว่ามีความสำคัญ เนื่องจากเป็นพื้นที่ดูดซับน้ำจากฝนและไหลลงสู่ลำน้ำแม่ตุ๋ และน้ำว้า ซึ่งพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมดมีอยู่ประมาณ ๑๓๑.๒๔ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๖๓ ของพื้นที่ทั้งหมดภายในอำเภอสันทราย จัดได้ว่ามีสภาพป่าไม้โดยรวมค่อนข้างมีความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นป่าผลัดใบสมบูรณ์ อยู่บริเวณทิศเหนือต่อเนื่องไปถึงทิศตะวันออกของพื้นที่

๒. ด้านการเมืองและการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลหนองหาร มีพื้นที่เขตรับผิดชอบ ประมาณ ๒๘.๒๘ ตารางกิโลเมตร (นอกเขตเทศบาลเมืองแม่โจ้) หรือประมาณ ๑๗,๖๗๕ ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบออกเป็น ๕ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	รายชื่อ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	หมายเลขโทรศัพท์	คณะกรรมการ หมู่บ้าน (คน)
๑	บ้านแม่เตาไห	นายสมคิด แข็งแรง	๐๙๘-๗๔๖-๐๑๓๘	๑๑ คน
๗	บ้านหนองหาร	นายนายกิตติพันธ์ เทียงโถ	๐๘๖-๙๑๙๓๓๐๒	๑๓ คน
๘	บ้านวิเวก	นายจิรัฐ มลิพัฒน์	๐๘๗-๑๘๐-๐๕๒๓	๑๐ คน
๑๐	บ้านเกษตรใหม่	นายเจริญ คำปิ่นใจ	๐๘๖-๑๑๔-๓๘๐๔	๑๒ คน
๑๓	บ้านดอยน้อยพัฒนา	นายใจยา วงค์หาร	๐๘๑-๐๒๑-๙๙๕๒	๑๑ คน

๓. ประชากร

ปัจจุบันเทศบาลตำบลหนองหารมีประชากรในเขตรับผิดชอบทั้งหมด (ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖) จำนวน ๖,๒๑๓ คน แยกเป็น ชาย ๒,๘๙๘ คน หญิง ๓,๓๑๕ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๒๑๙.๗๐ คน/ตารางกิโลเมตร

จำนวนครัวเรือนและประชากรในเขตรับผิดชอบเทศบาลตำบลหนองหาร ปี ๒๕๖๖

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน/ประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๔			
		จำนวน ครัวเรือน	ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านแม่เตาไห	๑,๔๔๐	๘๑๗	๙๘๐	๑,๗๙๗
๗	บ้านหนองหาร	๗๘๘	๗๖๒	๘๐๖	๑,๕๖๘
๘	บ้านวิเวก	๖๐๔	๔๙๗	๕๘๒	๑,๐๗๙
๑๐	บ้านเกษตรใหม่	๖๒๙	๔๑๐	๔๕๒	๘๖๒
๑๓	บ้านดอยน้อยพัฒนา	๔๐๓	๔๑๒	๔๙๕	๘๐๗
รวม		๓,๘๖๔	๒,๘๙๘	๓,๓๑๕	๖,๒๑๓

ที่มา : สำนักทะเบียนและบัตร อำเภอสันทราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

เชื้อสายประชากร ประชากรมีเชื้อชาติไทย สัญชาติไทย คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๐ และประชากรมีเชื้อชาติอื่นสัญชาติอื่น คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๐ จากจำนวนประชากรทั้งหมดในพื้นที่

การนับถือศาสนา ประชากรทั้งตำบลเป็นผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๐ นับถือศาสนาคริสต์ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๐ นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ ๐.๑ และนับถือศาสนาอื่น คิดเป็นร้อยละ ๐.๑ จากจำนวนประชากรทั้งหมดในพื้นที่

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

เขตเทศบาลตำบลหนองหารมีสถานศึกษา ๓ แห่ง คือ

๑. ระดับก่อนวัยเรียน ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองหาร
๒. ระดับประถมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนบ้านหนองหาร (ทิพวันอุทิศ) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองหาร อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. ระดับมัธยมศึกษา แผนกปริยัติธรรม ได้แก่ โรงเรียนวัดวิเวกวาราม ตั้งอยู่วัดวิเวกวาราม หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองหาร อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา

๔.๒ สาธารณสุข

การบริการด้านสาธารณสุขของเทศบาลตำบลหนองหาร นับว่าให้ความสะดวกแก่ประชาชนในหมู่บ้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ซึ่งนอกจากจะได้รับบริการจากศูนย์สุขภาพชุมชนประจำตำบลแล้วประชาชนยังสามารถไปรับบริการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลประจำอำเภอสนทรายได้โดยสะดวก และในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองหาร ได้รับการบริการด้านสาธารณสุข ดังนี้

- โรงพยาบาลสนทราย (สถานบริการของรัฐ) ขนาด ๒๐๐ เตียง ๑ แห่ง
- ศูนย์สุขภาพชุมชนประจำตำบล (สังกัดโรงพยาบาลสนทราย) ๑ แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๔ บ้านแม่ใจ ตำบลหนองหาร

๕. ระบบการบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคม (แสดงจำนวน และสภาพทางคมนาคมทางบก)

การคมนาคมในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร เป็นการคมนาคมทางบกมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๐๑ (เชียงใหม่ - พะเยา) เป็นถนนสายหลักในการติดต่อ และมีถนนโครงข่าย ซึ่งใช้ได้ ทุกฤดูกาล แยกจากถนนหลักเข้าสู่หมู่บ้านได้สะดวก ส่วนถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ตำบล ส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง และถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก โดยงบประมาณของเทศบาลตำบลหนองหารและองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่

การคมนาคม ในเขตเทศบาลตำบลหนองหารใช้การเดินเท้า รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ เป็นส่วนใหญ่ ส่วนการติดต่อ กับชุมชนอื่นนอกเขตตำบลใช้ รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ หรือรถยนต์ มาสู่ถนนสายหลัก หรือขึ้นรถประจำทางจากถนนสายหลักไปยังอำเภอสนทราย หรือเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเชียงใหม่ หรือเพื่อเดินทางต่อไปยังจุดหมาย

การขนส่งผลผลิตทางการเกษตร สินค้าเกษตรส่วนใหญ่จะใช้รถบรรทุกขนาดเล็ก เพื่อการเกษตรขนส่งจากแหล่งผลิตในหมู่บ้านมาส่งที่แหล่งรับซื้อในเขตอำเภอสนทราย อำเภอใกล้เคียงและตลาดรับซื้อ/ ขนถ่ายสินค้า/ จำหน่ายสินค้าภายในตัวเมืองเชียงใหม่ เพื่อเดินทางต่อไปยังจุดหมาย

การบริการรถโดยสารประจำทางที่วิ่งผ่านเขตเทศบาลตำบลหนองหาร จะจอดรับส่งผู้โดยสารตามถนนสายหลักทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๐๑ (เชียงใหม่-พะเยา) ซึ่งจะจอดรับส่งผู้โดยสารตลอดวัน

๕.๒ การไฟฟ้า (แสดงถึงจำนวนบ้านที่ไฟฟ้าเข้าถึง และจำนวนประชากรที่ใช้ไฟฟ้า)

เขตเทศบาลตำบลหนองหาร มีไฟฟ้าเข้าถึงให้บริการภายในตำบลทุกหมู่บ้าน โดยมีไฟฟ้าใช้ประมาณร้อยละ ๘๘.๖๕ อีกประมาณร้อยละ ๑.๓๕ เป็นบ้านชั่วคราวที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ เนื่องจากระยะทางไกล และอยู่ในเขตป่าสงวนป่าสนทราย ทั้งยังไม่ได้มีการขยายเขตสายดับไฟฟ้าสาธารณะ รวมถึงบ้าน หรือที่พักของบุคคลต่างด้าวที่เข้ามาอยู่อาศัยอยู่ในประเทศ และบ้านที่ปลูกสร้างในพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

๕.๓ การประปา

ประชาชนเข้าถึงระบบประปา จำนวน ๕ หมู่บ้าน โดยได้รับการบริการจากระบบประปาประจำหมู่บ้านเป็นบางส่วน แต่ยังไม่ครอบคลุมทั่วทั้งเขตเทศบาลตำบลหนองหารซึ่งการบริหารระบบประปาหมู่บ้านเป็นการบริหารโดยประชาชนภายในหมู่บ้านเอง นอกจากนี้ในพื้นที่ หมู่ที่ ๑ บ้านแม่เตาไห-เอื้ออาทร ได้ใช้บริการระบบประปาของการประปาส่วนภูมิภาค อำเภอแม่อิง

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรส่วนใหญ่เกษตรกรใช้น้ำฝนตามธรรมชาติ ทำการเกษตรและคลองชลประทานผันน้ำเข้าสู่ระบบเหมือง ฝาย นอกจากนี้ใช้น้ำจากลำห้วยแม่เตาไห ช่วยในการทำนาปลูกพืชชนิดอื่นๆ อีกด้วย

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค

แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค ในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร ส่วนใหญ่จะใช้น้ำฝนและน้ำบาดาลโดยจะมีอ่าง หรือถังซีเมนต์ เก็บกักน้ำฝนไว้ใช้แทบทุกครัวเรือน และในบางครัวเรือน มีถังพลาสติก/ถังซีเมนต์ ขนาด ๑,๕๐๐ - ๓,๐๐๐ ลิตร ใช้เก็บกักน้ำฝนและน้ำบาดาล ซึ่งไม่เพียงพอสำหรับการอุปโภค - บริโภคในช่วงฤดูแล้ง

๕.๒ การโทรคมนาคม

- เครือข่ายโทรคมนาคม และระบบสัญญาณอินเทอร์เน็ต ได้แก่ เครือข่ายของบริษัท ทีที แอนด์ ที โทรคมนาคม จำกัด และบริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน) ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ทั่วเขตเทศบาลตำบลหนองหาร

๖.ระบบเศรษฐกิจ

อาชีพ ประชากรในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร มีการประกอบอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่และประกอบอาชีพประเภทเกษตรกรรม ค้าขาย รับราชการ ฯลฯ รองลงมา นอกจากนั้นประกอบอาชีพทั้งสองอย่างควบคู่กันไป คือ การรับจ้าง และเกษตรกรรม, รับจ้าง และค้าขาย เพราะสภาพพื้นที่ของชุมชนอยู่ในเขตชลประทาน มีแหล่งน้ำสำหรับการเกษตร นอกจากนี้พื้นที่ของชุมชนอยู่ใกล้กับสถานที่ราชการหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ สถานีทดลองยาสูบ ศูนย์พัฒนาประมงน้ำจืด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๓ ฯลฯ แบ่งออกเป็นกลุ่มดังนี้

๖.๑) การเกษตร

- พื้นที่เกษตรกรรม

บริเวณพื้นที่เกษตรกรรมของตำบล มีบริเวณครอบคลุมทั้งตำบล มีการใช้พื้นที่ประมาณ ๑๐.๘๓ ตร.กม.หรือ ๖๗.๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๓๐ ของพื้นที่ทั้งตำบล โดยพื้นที่ส่วนใหญ่จะทำการ

ปลูกข้าวมากที่สุด รองลงมาคือ การปลูกไม้ผล และไม้ประดับ สามารถจำแนก พื้นที่ทำเกษตรกรรมได้ ดังนี้

- หมู่ที่ ๑ มีพื้นที่ทำเกษตรกรรม ประมาณ ๒๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๓๙ ของพื้นที่ทั้งตำบล
- หมู่ที่ ๗ มีพื้นที่ทำเกษตรกรรม ประมาณ ๕๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓ ของพื้นที่ทั้งตำบล
- หมู่ที่ ๘ มีพื้นที่ทำเกษตรกรรม ประมาณ ๖๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๖๘ ของพื้นที่ทั้งตำบล
- หมู่ที่ ๑๐ มีพื้นที่ทำเกษตรกรรม ประมาณ ๒,๘๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒๒ ของพื้นที่ทั้งตำบล
- หมู่ที่ ๑๓ มีพื้นที่ทำเกษตรกรรม ประมาณ ๒,๔๗๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๑ ของพื้นที่ทั้งตำบล

๖.๒) อุตสาหกรรม

อุตสาหกรรม การลงทุนในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร เป็นประเภทอุตสาหกรรมขนาดเล็กที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตร และทรัพยากรในพื้นที่ เป็นหลัก

๖.๓ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ แหล่งพาณิชย์กรรม ทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประชาชน และกลุ่มอาชีพ ในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร

๖.๔ แรงงาน

แรงงานที่ใช้ในภาคเกษตรกรรมเขตเทศบาลตำบลหนองหาร ส่วนใหญ่ใช้แรงงานจากสมาชิกในครัวเรือนเป็นสำคัญ และรองลงมาในบางครัวเรือนที่มีสมาชิกไม่เพียงพอ จะทำการจ้างแรงงานที่มีอยู่ในตำบลเข้ามาช่วยในฤดูกาลผลิต ในขณะเดียวกัน เมื่อถึงฤดูกาลผลิต จะมีแรงงานว่างงานจากภาคเกษตรกรรม นักศึกษาจบใหม่ หรือแรงงานต่างด้าว เข้ามาทำการรับจ้างทั่วไป จากพื้นที่ใกล้เคียง

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ ศาสนสถาน ในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร มีเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนที่มาประกอบพิธีทางศาสนาในวันงานบุญ งานประเพณี และวันนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ ของตำบลโดยมี ศาสนสถานทางพุทธศาสนา ให้บริการแก่ประชาชน จำนวน ๕ แห่ง และศาสนสถานทางคริสต์ศาสนา จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

- วัดทิพวนาราม (หนองหาร) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ บ้านหนองหาร ศาสนิกชนมาจากหมู่ที่ ๗
- วัดวิเวกวาราม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ บ้านวิเวก ศาสนิกชนมาจากหมู่ที่ ๘
- สำนักสงฆ์เกษตรใหม่ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ บ้านเกษตรใหม่ ศาสนิกชนมาจากหมู่ที่ ๑๐
- สำนักสงฆ์ม่อนฤๅษี ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ บ้านเกษตรใหม่ ศาสนิกชนมาจากหมู่ที่ ๑๐ และศาสนิกชนนอกพื้นที่ตำบลหนองหาร
- ชุมถศสถานล้านนา ในมูลนิธิธรรมกาย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ บ้านวิเวก ศาสนิกชนมาจากหมู่ที่ ๗, ๘, ๑๐, ๑๓ และศาสนิกชนนอกพื้นที่ตำบลหนองหาร
- โบสถ์คริสต์ (นิกายโปรเตสแตนต์) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ ศาสนิกชนมาจากหมู่ที่ ๑๐ และศาสนิกชนนอกพื้นที่ตำบลหนองหาร

๗.๒ งานประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น ดังนี้

- ประเพณีสงกรานต์ จัดขึ้นทุกปี ในระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน โดยมีกิจกรรมรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ และขอพรผู้ใหญ่ การขนทรายเข้าวัด การแห่ไม้ค้ำตามแบบความเชื่อของชาวล้านนา
- ประเพณีสงฆ์พระธาตุวัดวิเวกวาราม จัดขึ้นทุกปี ในระหว่างเดือนพฤษภาคม
- ประเพณีสงฆ์พระธาตุวัดทิพวนาราม (หนองหาร)
- สักระเจ้าแม่ท้าววันกฤดากร ณ อยุธยา ต.จ. ณ เชียงใหม่ จัดขึ้นทุกปี โดยถือเอาวันวิสาขบูชาของทุกปีเป็นวันสักการะ
- ประเพณีแห่โคมหูกะต่าย จัดขึ้นทุกปี
- ประเพณีถวายเทียนเข้าพรรษา จัดขึ้นทุกปี โดยถือเอาวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนแปด เป็นวันถวายเทียนเข้าพรรษา
- ประเพณีเดือนยี่เป็ง (ลอยกระทง) จัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี โดยมีการจัดประกวดกระทงใหญ่ และกระทงเล็ก รวมถึงการปล่อยโคมลอยจำนวนหนึ่งร้อย ถึงหนึ่งพันลูก เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ/ทรัพยากรแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำชลประทานสายหลักในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองหาร จากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่แฝก-แม่งัด ประเภททดน้ำ “ฝายสินธุกิจปรีชา” แยกมาจากลำน้ำปิง พื้นที่ชลประทานที่ได้รับประโยชน์ในเขตพื้นที่รับรองเทศบาลตำบลหนองหาร ประมาณ ๑๐.๘๓ ตร.กม.หรือ ๖๗.๖๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๓๐ ของพื้นที่

๓) กลุ่มดินตื้นครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ ๖.๑๐ ตร.กม.หรือ ๓,๘๑๔.๖๕ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๒๑.๕๖ ของพื้นที่ทั้งหมดของเทศบาลตำบลหนองหาร เป็นที่ลาดเชิงเขาดินตื้นมีกรวด หรือเศษหินหัก ปะปนอยู่ในเนื้อดินมากมีสภาพเป็นป่าโปร่ง ไม่เหมาะสำหรับการเกษตรแต่เป็นแหล่งวัตถุสร้างทางที่ดี

๔) ภูเขา ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ ๑.๑๓ตร.กม.หรือ ๗,๐๘๔.๓๕ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๔๐.๐๘ ของพื้นที่ทั้งหมดของเทศบาลตำบลหนองหาร ซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ในเขตเทศบาล ตำบลหนองหารมีทั้งดินลึก และดินตื้น เป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญ โดยบางพื้นที่เกิดความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าไม้

ศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว

๑. ข้อมูลทั่วไป

ในรอบศตวรรษนี้นับเป็นการเผชิญผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมที่ความรุนแรงมากที่สุดเท่าที่โลกอุบัติขึ้นมา อันเนื่องมาจากกิจกรรมของมนุษย์ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดปัญหา จึงเป็นวาระของประชาคมโลกผ่านองค์กรสากลระหว่างประเทศทั้งภาครัฐและเอกชนเรียกร้องให้ทุกฝ่ายทุกระดับให้ตระหนักรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง เทศบาลตำบลหนองหารเล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงได้ออกแบบโครงการ/กิจกรรมให้มีความหลากหลายในการแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ตามอำนาจหน้าที่ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ทุกระดับ และแนวทางปฏิบัติงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืน โดยบูรณาการบรรดากิจกรรมของกอง/ฝ่าย/งานภายในเทศบาล ภายใต้แนวคิด “หนองหารสีเขียว” เพื่อหนุนเสริมการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชนออกเป็น ๓ ระดับ รายละเอียดดังนี้

๒.๑ ระดับองค์กร คือการบริหารจัดการภายในเทศบาลตำบลหนองหาร เช่น โครงการคาร์บอนฟุตพริ้นท์ โครงการ ๕ ส หน่วยจัดการเรียนการสอนกิจกรรมต้นไม้แสนรัก (ศพด.ทต.หนองหาร)

๒.๒ ระดับชุมชน คือการจัดการร่วมกันระหว่างเทศบาลกับชุมชน เช่น โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก (LESS) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กิจกรรมบวชป่าเฉลิมพระเกียรติ โครงการรณรงค์ปลูกต้นไม้รักษาสิ่งแวดล้อมตามพระราชดำริ โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ แหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น โครงการอบรมสร้างเสริมความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและลดปัจจัยเสี่ยงด้านมลพิษทางอากาศฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ที่มีผลต่อสุขภาพ ธนาการชยะ โครงการรณรงค์ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย ถังขยะเปียก ธนาการชยะอาสาสมัครรักษาดินแดน

๒.๓ ระดับเครือข่าย คือการจัดการโดยชุมชน ซึ่งเทศบาลเป็นผู้ประสานงานและให้คำปรึกษา และประสานการสนับสนุนจากเอกชน เช่น โครงการคาร์บอนเครดิต กิจกรรมติดตั้งป้ายห้ามเผา(เอกชน)

การขับเคลื่อนแนวคิดหนองหารสีเขียวให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง จึงเป็นวาระในระดับพื้นที่ดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ขับเคลื่อนแนวคิดเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยมีส่วนร่วมระดับองค์กร ชุมชน และเครือข่าย
- ๒.๒ บูรณาการบรรดากิจกรรมโครงการขององค์กรเป้าหมายเดียวกันเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
- ๒.๓ จัดทำองค์ความรู้สิ่งแวดล้อมยั่งยืน และทรัพยากรท้องถิ่นเป็นฐานข้อมูลการพัฒนาท้องถิ่น

๓. เป้าหมาย

(เป้าหมายเชิงปริมาณ)

- ผู้มีส่วนในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน ทุกหมู่บ้าน จำนวน ๕ หมู่บ้าน และเทศบาล
- ดำเนินงาน จำนวน ๑๗ กิจกรรม

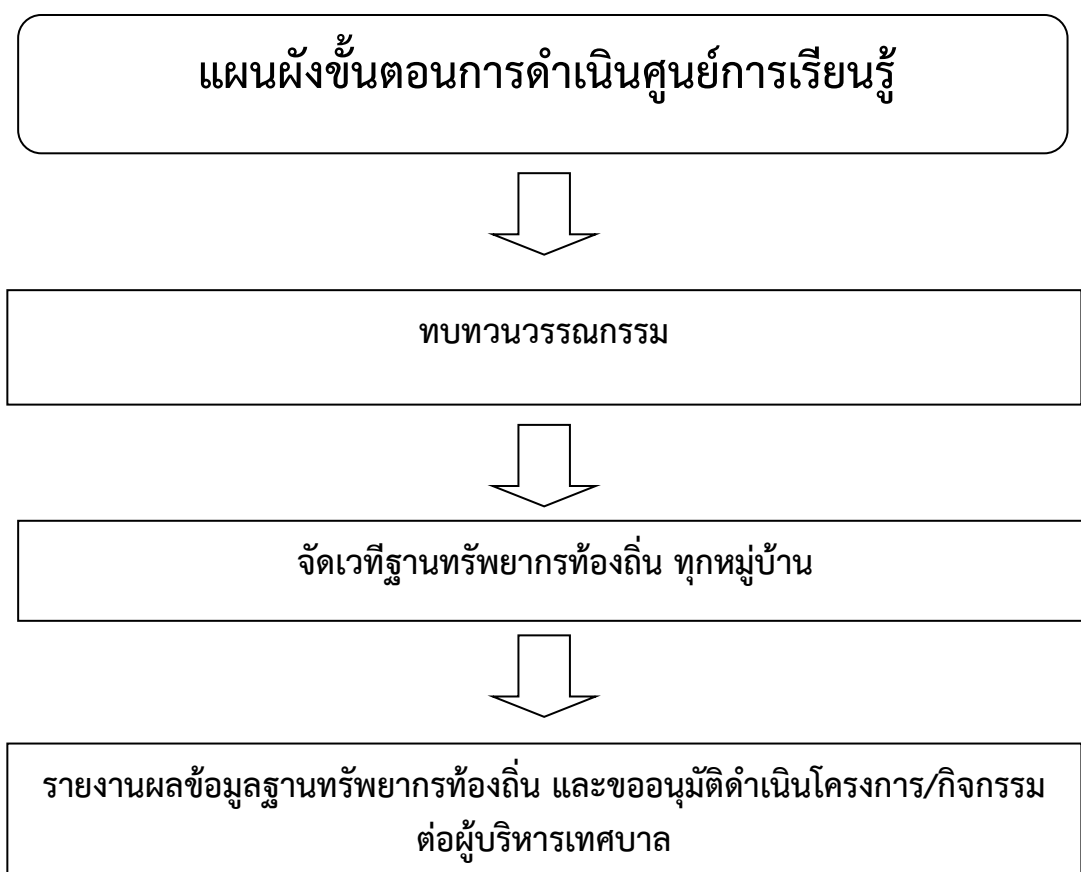
(เป้าหมายเชิงคุณภาพ)

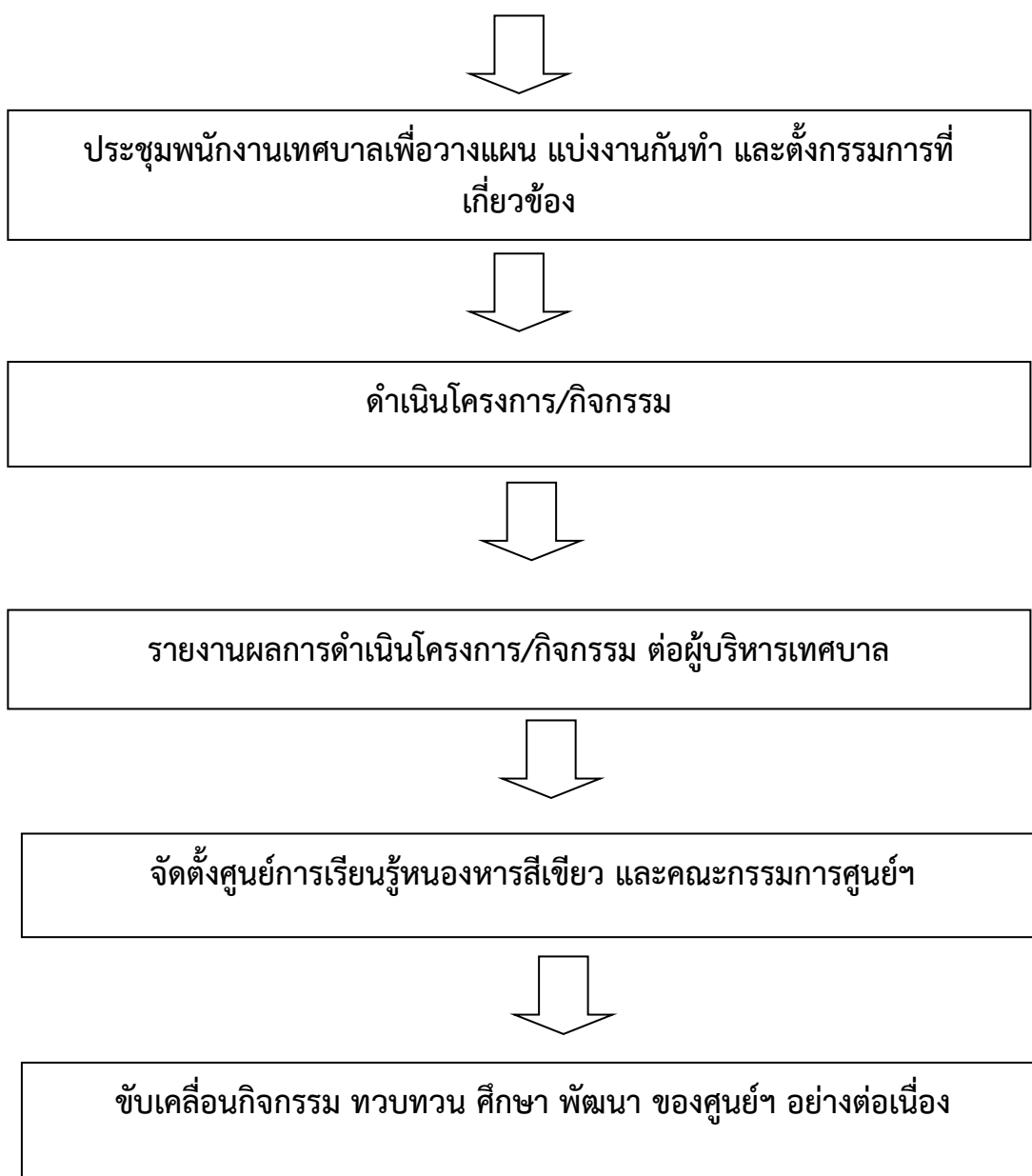
- เป้าหมายเครือข่าย “บ-ว-ร + เทศบาล”

- (๑) “บ้าน” ประชาชนในพื้นที่ ผู้นำชุมชน (กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, อสม., กลุ่มสตรี และกลุ่มผู้สูงอายุ)
- (๒) “วัด” เจ้าอาวาส พระสงฆ์ และสามเณรในพื้นที่
- (๓) “โรงเรียน” บุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลหนองหาร โรงเรียนวัดวิเวกนาราม
- (๔) “เทศบาล” คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล พนักงานเจ้าหน้าที่เทศบาล
- เป้าหมายพื้นที่/สถานที่
- (๑) สำนักงานเทศบาลตำบลหนองหาร และสวนสมุนไพรเฉลิมพระเกียรติ
- (๒) แหล่งเรียนรู้ฐานปลูกผักทรัพยากรท้องถิ่น ๔๐ ไร่ บริเวณวัดวิเวกนาราม (แปลงที่ ๑) แหล่งเรียนรู้โครงการ LESS และโครงการปลูกต้นไม้เฉลิมพระเกียรติ
- (๓) แหล่งเรียนรู้ฐานปลูกผักทรัพยากรท้องถิ่น บริเวณน้ำออกหมู่บ้านดอยน้อย (แปลงที่ ๒) และบวชป่าเฉลิมพระเกียรติ
- (๔) พื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลตำบลหนองหาร ๕ หมู่บ้าน

๔. วิธีการและขั้นตอนดำเนินงาน

- ๔.๑ ทบทวนวรรณกรรม
- ๔.๒ จัดเวทีฐานทรัพยากรท้องถิ่นทุกหมู่บ้าน
- ๔.๓ รายงานผลข้อมูลฐานทรัพยากรท้องถิ่น และขออนุมัติดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่อผู้บริหารเทศบาล
- ๔.๔ ประชุมพนักงานเทศบาลเพื่อวางแผนดำเนินงาน และแต่งตั้งกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- ๔.๕ ดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามส่วนงานภายใต้แนวคิดหนองหารสีเขียว
- ๔.๖ รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ต่อผู้บริหารเทศบาล
- ๔.๗ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว และคณะกรรมการศูนย์ฯ
- ๔.๘ ขับเคลื่อนกิจกรรม ทบทวน ศึกษา พัฒนา ของศูนย์ฯ ต่อเนื่องในปีงบประมาณถัดไป

การจัดตั้งศูนย์และคณะกรรมการเรียนรู้หนองหารสีเขียว

ตามที่เทศบาลตำบลหนองหารและภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ได้จัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมและพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยบูรณาการโครงการหรือกิจกรรมภายในองค์กรโดยมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้เกิดการต่อยอดการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการและจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว ดังต่อไปนี้

๑ คณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว มีหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนา บริหารจัดการศูนย์ฯ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สนใจองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ ดังนี้

(๑) นายกเทศมนตรีตำบลหนองหาร	ประธานกรรมการ
(๒) รองนายกเทศมนตรีหนองหาร มอบหมาย ๑ คน	กรรมการ
(๓) สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองหาร มอบหมาย ๑ คน	กรรมการ
(๔) กำนัน – ผู้ใหญ่บ้าน มอบหมาย ๑ คน	กรรมการ
(๕) ปลัดเทศบาลตำบลหนองหาร	กรรมการ
(๖) ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
(๗) ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
(๘) หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล	กรรมการและเลขานุการ
(๙) นักพัฒนาชุมชน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๐) นักวิชาการสาธารณสุข	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. ศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว เพื่อเป็นศูนย์ประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ ดังนี้

(๑) สำนักงานศูนย์การเรียนรู้หนองหารสีเขียว ตั้งอยู่สำนักปลัดเทศบาล สำนักงานเทศบาลตำบลหนองหาร หมู่ที่ ๗

(๒) แหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น แปลงที่ ๑ ตั้งอยู่วัดวิเวกวนาราม บริเวณถนนประตูลิศจังหวัดสกลนคร ไปยังสี่แยกกลางวัดเลี้ยวไปประตูทิศตะวันออก จำนวน ๔๐ ไร่ หมู่ที่ ๘

(๓) แหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น แปลงที่ ๒ บริเวณฝายน้ำล้นแม่เตาไหไปจนถึงน้ำออกกู หมู่ที่ ๑๓

กิจกรรม/โครงการที่ดำเนินการ

โครงการ/กิจกรรม แบ่งตามส่วนงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แนวคิดของศูนย์การเรียนรู้หนองหาร
สีเขียว ดังนี้

งานสวัสดิการสังคม

โครงการ/กิจกรรมนำร่องตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

- (๑) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กิจกรรมเวทีสำรวจทรัพยากรท้องถิ่นทุกหมู่บ้าน
- (๒) เปิดแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่นวัดวิเวกวนาราม และทำบันทึก MOU กับชุมชน
- (๓) โครงการรณรงค์ปลูกต้นไม้รักษาสิ่งแวดล้อม ตามพระราชดำริ
- (๔) โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก หรือ LESS

โครงการ/กิจกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

- (๕) โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กิจกรรมสำรวจพื้นที่ปกป้องทรัพยากรท้องถิ่นบริเวณบ้านดอยน้อย
- (๖) กิจกรรมบวชป่าเฉลิมพระเกียรติ
- (๗) โครงการส่งเสริมการคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๘) กิจกรรมส่งเสริมการทำคาร์บอนเครดิต
- (๙) โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร เฉลิมพระเกียรติฯ
- (๑๐) กิจกรรมติดตั้งป้ายห้ามเผา ขอรับการสนับสนุนจากเอกชน

งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- (๑๑) โครงการอบรมเตรียมความพร้อมป้องกันปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองที่กระทบต่อสุขภาพประชาชน

งานบริหารงานสาธารณสุข

- (๑๒) โครงการรณรงค์ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย
- (๑๓) ถังขยะเปียก รักษ์โลก
- (๑๔) ธนาคารขยะ
- (๑๕) อาสาสมัครรักษ์โลก
- (๑๖) กิจกรรม ๕ ส. ดำเนินงานภายในสำนักงานฯ ทุกวันพุธสุดท้ายของเดือน

งานการศึกษา

- (๑๗) หน่วยจัดการเรียนการสอน เรื่อง ต้นไม้แสนรัก

การติดตามและประเมินผล

๑. เครื่องมือในการติดตามประเมินผลและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เทศบาลตำบลหนองหาร ได้ทำการติดตามและประเมินผลโครงการ โดยการจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร ภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๗ เพื่อประมวลผล และสรุปผล ในส่วนของคำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นต่างๆ เพื่อนำผลที่ได้รับไปปรับปรุงและใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการในครั้งต่อไป โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการคัดแยกขยะมูลฝอย

เทศบาลตำบลหนองหาร อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ใช้มาตรวัดแบบ likert Scale ให้ค่าน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการหนองหารสีเขียว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยจำแนก โดยถือเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	๕	คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	๔	คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	๓	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	๒	คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	๑	คะแนน

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากระบบคอมพิวเตอร์ โดยใช้แบบสอบถามภายในเดือนกันยายน

๒๕๖๗ จำนวน ๑๐๐ แบบสอบถาม

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลในครั้งนี้ ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) for windows ซึ่งได้เลือกใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อวัดค่าเฉลี่ยและการกระจายของข้อมูล และนำเสนอในรูปตารางพร้อมกับการพรรณนาประกอบ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการหนองหารสีเขียว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

การประเมินผล

สำหรับข้อมูลระดับความคิดเห็น ได้ทำการหาค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเป็นรายกลุ่ม โดยกำหนดเกณฑ์ความคิดเห็นพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละระดับแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Reference) ๕ ระดับ การกำหนดเกณฑ์จะต้องให้ทุกระดับมีช่วงคะแนนเท่ากัน เป็นคะแนนสูงสุด คือ ๕ คะแนน ต่ำสุด คือ ๑ ช่วงห่าง(พิสัย) ของคะแนนทั้งหมด = $๕ - ๑ = ๔$ มี ๕ ระดับ ดังนั้น แต่ละระดับจะมีช่วงห่าง = $๔/๕ = ๐.๘$ ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย ๔.๒๑ – ๕.๐๐ น. ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ย ๓.๔๑ – ๔.๒๐ น. ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ระดับค่าเฉลี่ย ๒.๖๑ – ๓.๔๐ น. ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับค่าเฉลี่ย ๑.๘๑ – ๒.๖๐ น. ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ระดับค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๘๐ น. ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สำหรับข้อมูลที่ได้รับจากคำถามปลายเปิด ได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด และ
ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดจำแนกประเภทข้อความที่มีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันให้อยู่ใน
ประเภทเดียวกัน จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลและนำเสนอในรูปของความเรียง

๑๑. ผู้รับผิดชอบการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการหนองหารสีเขียว ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๖๗

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ ๑ แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๓๗	๓๗
หญิง	๖๓	๖๓
รวม	๑๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๒ แสดงช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑๕ ปี	๐	๐
๑๖ - ๒๐ ปี	๒	๒
๒๑ - ๓๐ ปี	๕	๕
๓๑ - ๔๐ ปี	๖	๖
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๕	๑๕
๕๑ - ๖๐ ปี	๒๗	๒๗
ตั้งแต่ ๖๑ ปี ขึ้นไป	๔๕	๔๕
รวม	๑๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๓ แสดงอาชีพหลัก

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	๒	๒
เกษตรกร	๑๒	๑๒
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๑๕	๑๕
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	๑๘	๑๘
รับจ้างทั่วไป	๒๙	๒๙
พนักงานบริษัท	๒	๒
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๑๕	๑๕
อาชีพอื่น ๆ	๗	๗
รวม	๑๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๔ แสดงที่พักอาศัย

หมู่ที่	จำนวน	ร้อยละ
๑	๑๒	๑๒
๗	๒๖	๒๖
๘	๒๕	๒๕
๑๐	๑๔	๑๔
๑๓	๒๔	๒๔
รวม	๑๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๕ แสดงการร่วมกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งในโครงการหนองหารสีเขียว

การร่วมกิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
เคย	๙๕	๙๕
ไม่เคย	๕	๕
รวม	๑๐๐	๑๐๐

ตารางที่ ๖ แสดงกิจกรรมที่เข้าร่วม

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
งานสำรวจทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. ทุกหมู่บ้าน	๖๓	๖๓
กิจกรรมเปิดแหล่งเรียนรู้ทรัพยากรท้องถิ่น ม.๘	๕๑	๕๑
โครงการรณรงค์ปลูกต้นไม้รักษาสิ่งแวดล้อม ม.๘	๕๑	๕๑
โครงการสนับสนุนกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจก	๕๑	๕๑
งานปกปักรักษาทรัพยากรท้องถิ่น อพ.สธ. บ้านดอยน้อย	๔๕	๔๕
กิจกรรมบวชป่าเฉลิมพระเกียรติฯ ๑๒ ส.ค.๒๕๖๗	๔๕	๔๕
โครงการส่งเสริมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของ อปท.	๔๒	๔๒
โครงการส่งเสริมการทำคาร์บอนเครดิต	๓๘	๓๘
โครงการ ๑ อปท. ๑ สวนสมุนไพร	๓๕	๓๕
กิจกรรมรณรงค์ติดป้ายห้ามเผา	๙๒	๙๒
โครงการอบรมสร้างเสริมความรู้(PMI๒.๕)	๕๖	๕๖
โครงการรณรงค์ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย	๘๔	๘๔
กิจกรรมถังขยะเปียก ลดโลกร้อน	๙๑	๙๑
กิจกรรมธนาคารขยะ	๖๕	๖๕
อาสาสมัครรักษาดินแดน	๔๑	๔๑
โครงการBig Cleaning Day	๒๐	๒๐
หน่วยการเรียนรู้การสอน เรื่อง ต้นไม้แสนรัก	๕๒	๕๒
รวม ๑๗ กิจกรรม/โครงการ		

ตารางที่ ๗ แสดงประโยชน์จากการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

หัวข้อการประเมิน
การส่งเสริมให้ประชาชนมีความตระหนักปัญหาสิ่งแวดล้อม
การส่งเสริมความรู้ให้กับประชาชนทรัพยากรท้องถิ่น
การส่งเสริมให้ประชาชนแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม
การประชาสัมพันธ์ประชาชนกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อนในชุมชน
การส่งเสริมให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูล

ตารางที่ ๘ แสดงประโยชน์จากการโครงการหนองหารสีเขียว

หัวข้อการประเมิน
ได้รับองค์ความรู้จากงานสำรวจทรัพยากรท้องถิ่น
มีส่วนร่วมกิจกรรมสร้างความตระหนักปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
ลดภาระการจัดการขยะที่ไม่ถูกคัดแยก
บ้านเรือนมีความสะอาด เรียบร้อย ถูกสุขลักษณะ
ชุมชนมีทัศนียภาพสวยงาม สะอาด

ตารางที่ ๙ แสดงประโยชน์จากการขยายผลโครงการหนองหารสีเขียว

หัวข้อการประเมิน
ประชาชนได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
สามารถเป็นต้นแบบให้กับ อบท. หน่วยงาน/องค์กรต่าง ๆ ได้
สามารถขยายผลการจัดกิจกรรมโครงการด้านสิ่งแวดล้อมแบบครบวงจรได้
สามารถสร้างชุมชนสีเขียว และลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๑๐ แสดงความพึงพอใจ

หัวข้อการประเมิน
การจัดกิจกรรมครั้งนี้มีประโยชน์ต่อท่าน
ความพึงพอใจในโครงการหนองหารสีเขียว
ความพึงพอใจของคณะกรรมการที่บุคคลภายนอกร่วมเป็นกรรมการ
ความพึงพอใจที่ได้รับความรู้จากโครงการ
ภาพรวมความพึงพอใจในการจัดโครงการ

ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

๑. อยากให้หน่วยงานในพื้นที่จัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
๒. ประชาสัมพันธ์แนวคิดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมระดับครัวเรือน และหมู่บ้าน
๓. ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
๔. ให้มีการส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยทุกปี
๕. ประชาชนบางคนไม่ให้ความร่วมมือกิจกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ดี
๖. รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และทุกช่วงวัย
๗. ควรประชาสัมพันธ์องค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรท้องถิ่นให้หลากหลายช่องทาง
๘. ให้ส่งเสริมประชาชนมีส่วนร่วม รักสิ่งแวดล้อม รักชุมชน รักโลก

สรุปผลและข้อเสนอแนะการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการหนองหารสีเขียว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สรุปผล

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการหนองหารสีเขียว พบว่ามีส่วนร่วมของชุมชน และได้รับความร่วมมือภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่เป็นอย่างดี
๒. ส่วนกองงานต่างๆในเทศบาลตำบลหนองหารได้บูรณาการแนวคิดหนองหารสีเขียวในกิจกรรมโครงการเป็นตามแนวทางที่วางไว้
๓. การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ทำป้ายไว้นิล เสียงตามสายหอกระจายข่าว กลุ่ม Line หมู่บ้าน ผู้นำชุมชน Facebook และเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลหนองหาร ส่งเสริมการแนวคิดหนองหารสีเขียว หรือ สอดแทรกกิจกรรมเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม อย่างต่อเนื่องทั้งหน่วยงานและชุมชน
๔. การรวบรวมบันทึกข้อมูลปริมาณขยะในระบบติดตาม/ ประเมินผลทุกเดือน เทศบาลตำบลหนองหาร ได้รวบรวมบันทึกในระบบเป็นประจำทุกเดือน
๕. การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการรณรงค์ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหนองหาร มีความพึงพอใจมากกว่าร้อยละ ๙๐

